

DEL TEATRE

per Joan Maragall

Aixis com hem dit que'l poble era un estat colectiu del esperit humà, aixis mateix dic ara que la multitud o gent congregada amb un objecte (públic, turba, etc.) es un estat del poble, y certament un estat inferior d'humanitat; y aixis com a n'aquell estat colectiu purament espiritual he dit que corresponia l'art popular mes deprat, an aquest estat de congregació corporea amb son baf de bestialitat y sos impulsos també de remat, correspon un estat del art proporcionalment primitiu y rudimentari, animat per l'interés de l'acció, qu'es també lo rudimentari de la vida (l'esfors en sí) y per tant lo mes proporcionat al sentit confós de la masa. Aquest art primitiu que viu de l'acció, es el teatre.

Me sembla molt errat considerar el teatre com un resum superior y cim ideal ahont les arts se fonen sublimades. Jo crec que, molt al contrari, el teatre es l'art avants de les arts, nucli primitiu d'hont elles, elevantse, comencen a divergir. Que aixis com de l'acció, del esfors rudimentari, qu'es lo que mes interessa al estat inferior humà de multitud, s'eleva l'esperit de l'home, individualisantse, als refinements sentimentals y a les serenitats ideals, aixis mateix del art encara caòtic del teatre se van aixecant, especificant y divergint les arts, per conquistar cada una en sa llibertat son propi regne en les altures.

Contempleu, per exemple, el mar en calma. El mar es sempre un moviment, un principi d'acció, y per aixó la seva contemplació es mes generalment interessant

que la de la quietut de les montanyes; y encara les montanyes són com un recort, com una inmovilissada imatge d'un gran esforç que fou; y per això la llur vista es mes generalment interessant que la d'una immensa planura. Pro el mar ho es mes que les montanyes perquè es un moviment present, actual, una lluita sempre pendent. Mes en el seu estat normal aquesta lluita, per la lley mateixa de la seva permanencia, no interessa encara fortament com acció; perquè li manca expectativa.

Mes heusaquí que'l cel s'enfosqueix, el vent assota, el mar se remou, les onades s'ageganten y bramen furioses en la costa: es la tempestat. Davant d'ella l'interès s'aviva y's generalisa, la espectació es sollicitada per una acció més intensa; pro aquesta acció encare no es ben plena, perquè encare no es humana.

Pro de cop se sent un crit:—¡Les barques!—Heuseles allí en el confi del mar saltant damunt les ones, lluitant cap a la platja. Tot el poble hi ha acudit: altres barques s'amaneixen a socórreles, amb cordes y vagues y taulons, y suros: els homes corren atrafegats: les dónes ploren, s'exclamen alsant els brassos al cel, amb els cabells y els vestits volejant al vent. Ay! pobres, pobres pescadors!

Comensa l'interès viu de l'acció humana; no'l pur interès per la forma, que's lo artistic, sinó per la forma animada d'una acció externa. D'això demana representació el sentit artistic inferior de la multitut, que no es prou fi per interesarse de la forma pura: y d'aquesta demanda naix un art confós, complexe, que reclama molts elements: un art molt facil y molt dificil: facil en impresionar per la gran massa de vida, dificil en espiritualisarne tanta forsa: cal un art fort y groller, *de brocha gorda*. Al poeta, al music, al pintor purs, els sobra emoció primitiva y els en manca d'artística, que hi es ofegada. A cada un per sí li manquen propis elements artísticos; aquets van cercantse confusament en llur rudiment comú, en la obscuritat de les regions inferiors, en llurs inferns; y allí naix el teatre, més prop del caos, com l'estat de vida que vol representar.

Davant d'aquesta representació, el teló s'alsa: y cal que l'acció's concretí més, que's fassi urgent. Una mare alsa'l crit envers el mar: Fill meu!... Una joveneta se li abraça plorant. el sen amor pel mariner es descobert als ulls de tots: mes aquesta noia era promesa a un altre que dolorosament se'n adona, y desitja que'l naufrag no arribi viu a la costa; pro'ls companys l'instant perquè ajudi al salvament: ell dubta, se desespera; la mateixa noia implora ajennollada... què farà?...

El públic en massa està atent a *lo que passa*; no demana refinaments al poeta, al music, al pintor: vol que un artista més fort y primitiu, dominantlos a tots moga infantilment les figures amb crits humans en mitg d'una escenografia toscament expressiva, en un ambient musical de grossa passió sorollosa; y se entrega també a mercè del public: no a mercè de cada espectador ni del gust de cada hù en poesia,

musica o plàstica, sino del public, de l'ànima de massa que preval en tots ells, de l'interès humà inferior de massa humana.

O sino feu la proba, descomposeu la massa, vuideu el teatre deixanthi no més a un o dos espectadors, y representeu per ells sols la mellor obra teatral: l'interès caurà tot seguit, els actors mateixos sentiràn el vuid de la massa, perdràn el calor se desconcertaràn, y la mellor obra restará ficció grossera, freda, fins ridícula. Pro torneu a omplir la sala de gent, y amb la reaparició del gros public, el drama recobrarà tot son imperi, tornarà a esser el regnat de l'acció, l'art grosser y sublim del fet, el teatre.

Aixís al poeta, al pintor, al music, purs, sols els pot convenir descompondre el drama, portantsen cadascú la part que més li convinga per referla y sublimarla en sa especial inspiració. El poeta dirà, com may el dramaturg, el secret amor de la donzella: el music farà de la tempestat (del mar o del cor) un ritme mes poderós per sí; el pintor donarà l'encís dels colors o el moment expressiu de les figures: cada una d'aquestes arts arrencarà d'allí el seu salt envers l'altura; mes per alsarse al cel hauràn de rompre les parets y el sostre, hauràn de destruir el teatre; y allavors, el public dispers, deslliurat cada espectador de son estat inferior de massa, recobrada la individualitat íntegra a soles, podrà alsarse també amb l'artista pur al goig més esperitual de la lírica o la plàstica pures.

Mes tantmateix cal no oblidar que'l teatre, tot y rudimentari, es art, y com a tal, una representació, no una mera presentació de la vida. Perqué una *corrida de toros*, una lluita atlètica, son també accions humanes donades en espectacle, presentades; y l'interès del public bé hi es prou viu, massa directament viu, y perxó no es artistic; perqué no hi ha *representació*, y per tant, tals espectacles, *en sí*, no son art.

Tal fou l'error del teatre naturalista de últims del sigle XIX. Agafém un tros del natural, en el carrer, en el saló, en el camp —van dir aquells autors— y donemlo al public fidelment en escenari, accessoris, figures y paraules. No'ls reeixí; perqué l'art, sia com sia, no es la natura mateixa, sino la seva condensació a través de l'home: l'interès del public per l'acció en el teatre no es el mateix interès de la multitud per l'acció, en la plassa. Es el mateix y no ho es: es una transubstanciació. Un diàlec de saló; en el teatre resultaría difós, insignificant; pro ve el dramaturg, el condensa, el cenyeix, el fa mes curt y mes fort, el dramatissa: y el public viu en un minut moltes hores de saló.

Y qui diu el diàlec diu els fets, la escena, els accessoris. El public no vol massa exactitut; vol l'ànima de la exactitut en acció, y amb quelcom deixat a la seva imaginació, com els infants quan jugan; perqué l'esfors d'ella els ajuda a penetrar

en l'ànima de les coses. Y com tot art; el teatre es en el fons un joc místic, y el public es un nen que s'hi encanta. Aixís es qu'en vá els hi presentaren una pluja d'aigua a les taules; será en vá, y mes qu'en vá, contraprudent. No; en les taules no hi ha de ploure com en l'aire lliure. Doneunoshi una obscuritat y una artificiosa remor, y será pera nosaltres el diluvi. Y no'ns donen tampoc l'aire lliure darrera el teló, sinó un aire pintat y il·luminat amb candeles, y el respirarèm mes pur que en les montanyes.

«En el teatre tot es conveccional» s'ha dit per irrisió; pro es cert. El teatre es essencialment una convenció... artística representant una acció. Desde el cel al infern, de les bambalines al foso, doneumos lo que volguen... pro que tot sia acció. Actituts acadèmiques, molt bél; bells versos (os seran agraits, poetes, si no son massa;) psicologia, moral, politita, un xic de tot; que la musiea sia una forta expressió del ambient, y ajudarà molt... quant no destorbi l'atenció per l'acció; una bona escenografia d'una realitat... escenogràfica; fins arqueologia, si volen... pro que tot se torni acció. Desde la senzilla pantomima fins al drama universal, cal que en les taules *passin coses*, y que passin de certa manera.

Acció humana, representació artística: compendi primari de vida y art per la ànima primària les multituds: això es el teatre.

Llibre d'amants

(Fragment)

Al amic Emili Banquè.

Joannus, l'amic de les sensacions sublimes va somniar en el país de les flors...

La primavera esclatava en colors y perfums. Els tarongers florits eran purs y blancs com el rostre de la seva Josephina. Les aigües quietes y silencioses reflectaven el blau immaculat del cel, com la seva túnica y els aucells com cor celestial cantaven melodies al nou dia y en mitj de les aigües quietes rodejades de lliris blaus com els seus lluminosos ulls, s'al·lucina imponent la seva estada mil·lenni ahont els magoliers florits cobrien la finestra de la seva cambra.

L'amic, va respirar l'ambient d'aquell

dia de primavera sota els lilars florits inondats de sol y vora els crisantems y roses b'anques, y sols ella sortí un moment per besar els lliris blancs purs y flexibles com el cos voluptuos y Joannus la va veure mes hermosa que may: els seus ulls brillaben enigmàtics com llum de constel·lacions y va admirar, el seu caminar rítmic y pausat d'enamorada ingènua. Mes per fi Josephina va desaparèixer per els laberíntics camins de botxos retallats amb un ramell de muguet posat al pit amb gracia exquisida...

Un matí, al comensar a estendre les

seves ales d'or l'astre sobirà, Joannus es trovà rodejat de fines y delicades boires que magestuosament s'alsaven en la blava profunditat del cel deixant veurer transparentment les quebrades carenes y en mitg d'elles, com ensomni, ha vist a l'Estimada passar voluptuosament demanant bessos mentres els aucells cantaben elegies a l'Amor... Josephina sortí per fi en l'arcade mitjeval a regar les flors duentne un ramell que va estendreles per el finestral y Joannus tornant al seu ensomni canta l'himne a les flors y totes elles baixaren llurs corones en senyal de veneració, y fins ella les besa tot abrasantles y conmoguda va tirarli una flor blanca com el seu vestit nevat y transparent.

I entre els perfums y l'ambient d'aquell dia de primavera, resonaren per primera vegada en aquells finestrals les paraules d'Amor, paraules d'unes hores supremes de bellesa.

Un capvespre quant les ombres de les carenes comensaven a cabrir el bell paisatge, y el cel era ardent, y les aigües roges, Joannus vora Josephina li cantava els psalms de l'Amor mentres ella recol·lava el seu delicat cap demunt els seus brassos... ell va besarli el front els ulls y els llavis y fou un moment solemne aquell en que Joannus sentí l'ardencia de la boca de Josephina entrar fontentse dins la seva...

La claretat dels seus ulls era pura com la lluminositat de les flors del seu jardí... En el cel parpedejaven les estrelles, blaves, blanques y gaurades... en ell si reflexaven els seus ulls... I Joannus va estrenyer el seu cos delicat en un murmur de bessos que feu enrogir a les flors mes blanques y van espantar als aucells nocturns que volaben pel cim del palau...

El sol comensa a enrogir la terra, els aucells anaven a cantar melodies demunt el palau y les paraules de Joannus eren

versos y ritmes d'Amor que desencantaren el bell pais de les flors...

Les flors mitg pansides serviren de catifa a la parella enamorada a la que amb el bes y l'Amor, havia desfet l'encantament del bell jardí a la que amb el eucarístic nupcial consagrat per Joannus y amb el concurs d'elles, de les flors, s'havia abandonat a la vida.

Un cop finit el sacrifici creua per el cel d'Orient un estol d'aus blanques que es perderen en l'immensitat immaculada del cel en mitg de les montanyes de sol y allavors els seus ulls s'aclariren en un avenir de felicitats...

Joannus, l'amic de les sensacions sublimes, va somniar en el pais de les flors..

JOAN MONSALVATJE

TEATRES

NOVETATS

El Comiàt de na Marguerita Xirgu.

La Xirgu, la predilecta y mimada actriu dels catalans ens ha donat ja el darrer adeu, dintre poc deixarà nostre terra, la terra dels seus èxits y les seves glories, camí d'Amèrica. La sort la guíhi no siguem egoistes amb ella, deixem que frueixin també els altres l'exquisitat de son refinat art; un dia o altre, triomfanta o vensuda, tornarà altre volta entre nosaltres ahont sap trobarà sempre l'entusiasme d'un poble que l'idolatra.

Y ara parlèm del repertori que'ns donà aquets dos dies, dec fer constar sincerament que les tres representacions donades foren tres èxits y tres plens.

Tant en *Zazà* com en *Ea Reina jova* y *Magda* estigué la genial actriu senzillament brillant, tinguent que dirigir la paraula al public, al final de cada obra

per acallar el xardorós entusiasm que entre ell regnava.

E. E. COMPTE.

PALAU DE L'IL·LUSIÓ

«La princesa del Dollar» fou representada durant alguns dies de la fluida semana tenint bon aculliment per part del públic.

Els greus amors dels millons y el no rés, obtingueren una interpretació discreta en la part cantàbil, salvant una imperdonable desafinació dels chors en el concertant del segon acte; respecte a la part parlada, (sense contar l'estorada) trobaren un Freddi massa vulgar y sense matisar degudament l'ironia del primer acte, la senyora encarregada del paper de «Bessy», estigué encisadora servintli de bon company el Compte, Miss Thomson acertadíssima en caracterisació y digué molt bé son paper mis Alicia y en Rudler bé, y els demés estigueren en caràcter.

El servey escenic adequat, el decorat molt bé, puig no van presentar aquells salons que al ser sumtuosament fantàstics no son lo que l'obra demana.

Es d'aplaudir que donguin més operetas que sarsueles ja que la concurrencia d'aquell Cine no li agraden las xabacnades de molta part de las sarsueles modernes; aixó mentres no's contagihin de la febre d'operetas tant en moda en tots els teatres, febre que'ns ha dut com a consecuencia tot aquest estol d'operetas que'l día de l'estrena ja s'han vist al fosso.

J. GARDÓ.

AGRUPACIONS Y SOCIETAT

—Centre obrer de la Sagrada Família, Barriada de Pekin.—El diumenge día 12, tingué lloc la vetllada d'inauguració. S'hi representà pe'ls socis, el saynet. *A Sant Boy falta gent* en el qual els senyors Casas, Martínez (P y F) Nomen, Riera, Arnau y Ferrando, s'hi van lluhir de debó.

Les senyoretes Vila y Armengou, entonaren admirablement el *Cant a la Verge* y *Cant del Orfe* que'ls hi valgué sorollosos aplaudiments. Va fer les delices de la concurrencia l'interpretació del monòlec *Casatl* per en J. M. Sastre. Acabà la vetllada amb l'himne pel chor infantil al Director don Barguñó.

F. FONT-PARÉS

Ateneu de la Sagrada Família.—Durant aquestas festas s'ha representat en aquest lluhi Centre l'hermos drama biblic *Los Pastores Nous*, lletra del senyor J. Albanell y música dels senyors Planella, Camps y Figueras.

El carinyo y empenyo que tots posaren en l'interpretació, feu que l'obra sortís completament arrodonida. Tots sens escepció es portaren bé, no obstant cal mencionar als distinguits aficionats senyors Corominas, Campmajo y Flor de lis (P.) que feren un creació en els seus respectius papers.

E. E. COMPTE

—U. F. N. R. del Districte II.—El dia 26 a les nou y mitja de la vetlla, tindrà lloc una extraordinaria funció a benefici de la simpàtica primera actriu d'aquest Centre na Dolors Jordà, havent escullit un xamós programa, posantse en escena, *Juventut de l'glesies*, el quadro d'en Bori y Fontestà *Gent de playa*, la xistosa sarsuela catalana de'n Conrat Colomer *Primer jo*.. y en honor a la beneficiada, la companyia que actúa amb gran èxit en l'entitat «Juventut Autonomista Catalana» representarà el drama en un acte den Creuhet *La Morta*. En parlarem.

—Juventut Autonomista Catalana.—El dia 18 tingué lloc l'extraordinaria representació del drama den Guimerà *La festa del blat* la que s'igué molt ben interpretada, lluhint-hi la senyoreta Antonia Virgili en la «Oriola» y molt bé les senyoretes R. Virgili y Pepeta Esplugas. Cal ferne especial menció d'aquesta nova actriu qui pera fer ingenues hi està admirable y no es estrany que fes una «Menela» tan ben representada y l'encoratgem a que estudihi amb afició y podrà arribar a esser una gloria per l'art català. El senyor Forga estigué molt encaixat en el «Jaume». El senyor Comas amb si'oncle Telmo hi estigué forsa bé. Molt en caràcter els senyors Vera, E. Llasat, Gironés y Esplugas, y els demés arrodoniren els conjunts, demostrant que la obra estava ben ensejada.

T. LLASAT

SANT ANDREU.—Casino Fomento Andresense.—La companyia del Sindicat qu'actuaba al Espanyol, vingué a fer nos una simpàtica visita donantnos a conèixer dos exquisits estrenos: *L'home de palla* de l'Iglesias y *Senyora avia vol marit* d'en Pous y Pagés.

L'interpretació amb la mateixa voluntat y justesa que quant s'estrenaren.

La concurrència fruí de veres amb les dues produccions aplaudintles freneticament. El Sr. Pous y Pagés que se trobava al escenari, tingué que sortir repetidas vegades a recullir els aplausos tributats.

M. MORENO OLIVAN.

SARRIÀ.—Institut de S. Joseph.—Per Nadal y Cap d'any s'hi representà *L'estel de Nargareth* distingintse en Sostres y l'Am t en la primera diada y en Ferrer en la segona, malgrat l'encarregar-se prematurament del paper interessant de «Naim per indisposició del director Sr. Sostres ratllant a l'altura.

Els Chors acertsats, menys el final.

—Juventut Tradicionalista.—El 26 prop passat bellament presentat fou el drama traduït del francès per R. de Valladeres *Las hijas sin madre* dirigit per M. Larrotxa entornant amb escenes de realitat, predominant l'actriu A. Arasa y les damiseles Colom y Garcia. Fint la festa amb la comedia del malaguanyat Jaume Capdevila «A mitg camí» fent les delícies del públic els interprets J. y M. Larrotxa, Calopa y les Stes. Colom y Garcia.

M. ALAMANY

GRACIA.—Círcol Tradicionalista de Gracia (Verdi 32).—Amb bona execució l'elenc que di rigeix en Josep Colmell, posà en escena l'obra *Sureda y Companyia*.

S'hi distingiren notablement, les senyores Cama, Colom, y Llorens y els senyors Cabanyes, Duch, Martí, R, Martí C, Pujols y Huguet.

SANT GERVASI.—Centre Autonomista Català.—D'èxit teatral y espontani, pot calificarse l'interpretació donada a *La Verge Boja* per l'elenc que dirigeix l'intelligent aficionat, en Tomás Capafons, el prop passat diumenge a la tarda.

El senyor Capafons, de figura simpàtica y pose elegant a les taules, va fer nos gaudir de les delícies de un *Armaury* con poques vegades hem vist en entitats recreatives tan en detall artístic, com en d'èxit admirable.

En Clarianasen el *Duc*, grave y aplomát mitisant el tipu en tota l'obra. En Barraseta en el *Reverent Roux* prescendint del tipu quelcom jovial, molt en caràcter. L'Oliver J. en el *Frederic* deixant apart aquella apocació del primer acte, sublim. Encaixats en Gras, Bernabeu, Gibert y Oliveras. La senyoreta

Carme Prats, aquest cop, el personatge de *Fanny* li venia ample. Durant els actes primer y segon, la seva figura resultaba automàtica. Es movia per eitzar, sense v da ni esma acompanyat d'una dicció *Xillona* que no posaba en clar cap concepte.

Pot revelar-se l'afecció moral d'una lluyta interna, sense acompanyarhi el xisclet y de aquest defecte *capital*, vostè en pateix molt.

N'obstant, partidaris de la rahò, li dirém que al tercer acte, va lograr encaixarse y fins dirlo. El públic va aplaudir amb justesa. No obstant li aconsellem, que, al aixecarse de ló, procuri entonar y aixís evitarà de matar el diàlec ofegant les figures com passà amb en *Frederic* en el final del acte o que fem referència.

Proc. dim, enèrgicament amb vostè, perquè, traciàse d'una actriu de les antigues que actüen per entitats particulars y que *cobran més per bolo*, te obligació de sapiguir lo que fa: desgraciadament y artísticament parlant; resulta la mateixa senyoreta.

La senyoreta Adelaida Sabater apropantse al personatge de *Dianeta*.

Aixís mateix la senyoreta Comorera en la *Ketty*.

Rebi nostre més coral felicitació la senyora Perramón que fa fer creació di, ne de tot elogi d'aquella *Duquesa* amb tot y esser el personatge més fals de l'obra.

La presentació en caràcter tinguen en conte del decorat que disposa la casa.

Perà diumenge vinent traducció y estreno d'una obra dl Echegaray *Mariagna*.

J. MATAMOR S.

Dels nostres Corresponsals

SAMIEDOR.—Teatre Nou.—Diumenge passat representaren en aquest teatre amb cooperació de l'actriu Susana Molgosa, les sarsuelas, *La Chiclanera*, *La rata sab a*, *Pantalones en danza*, y la comedia catalana *Lo Pronunciament*. La senyora Molgosa estigué admirable fentse aplaudir a cada final d'acte.

També foren molt aplaudits els senyors Prat, Junyent, Sitiey, Iglesias, Vintró y Casanovas. El public en sortí molt satisfet.

MANRESA.—Ateneo Obrero.—El quadro artístic de aquesta societat anuncia per molt aviat, l'obra d'en Angel Guimerà, *La Reyna Jove*, quina serà dirigida pel director de la mateixa senyor Mas, també anunciant pel dia 2 de Mars, *L'endemà de bodas*.

Procurarém assistirhi.

—Juventut Carlista.—La secció del Requeté, representà diumenge dia 19, el drama en tres actes *Enveja y Caritat*, en el que signeren molt aplaudits, els joves Miró, Puntí, Alcañiz, Bosc, Vall, Pons, Cornet, Mora, Mo-

ros, Angela y en particular el nen Tarrats. Per últim representaren *Lo dia dels Ignocents* per tota la companyia.

SABADELL.— Societat Colón Cusinet El passat diumenge, posaren en escena en aquesta Societat, el drama d'en Dicenta *Juan José* dita representació anà a càrrec del quadro dramàtic que dirigeix l'aplaudit actor en J. Claramunt, el qual feu una gran cració del protagonista degut a son rellevant treball.

Cal fer també un distingut elogi del treball de la distingida dama jove Emili Claramunt la que interpretant el paper de «Rosas» ratllà a l'alsada d'una notable actriu. Se distingiren també els senyors Andrés y Giralt. Els demés insegurs.

TERRASSA.— Teatre Principal.—La companyia Armengou-Rustani ha representat ab exit *Las de Calin, Amores y amorios, Petit café, La victòria del general* y altres.

—Recreo.—La companyia de la senyora Carme Cobeña hi reprès: *La marcha de las antorchas y La Corte de Napoleon*.

L'èxit de aquestes obres fou sense paró valguent una infinitat de felicitacions a la senyora Cobeña y molts aplaudiments a tota la companyia.

Centella, es una imitadora de Fregoli que degut a la lleugeresa inconcebible y a la joventut y gràcia de sa figura es fa atractiva y triomfa, diu bé y actua perfectament.

MAYALS. La companyia que dirigeix don Josep Marin el diumenge dia 5 posà en escena *Un music de regiment* essent molt aplaudits el senyor Marin y la senyora Gonzalez, aixís mateix es digne de menció el treball dels aficionats senyors Chale y Esquerda.

FIGUERAS.— Dissapte, dia 18 del corrent jener, va debutar en el Teatre Municipal, la companyia del Sindicat d'Autors Dramàtics Catalans, que ha obert un oboonament de 7 funcions, per donar a conèixer les obres del seu repertori.

NOVES

Van en aquest número, les setze darreres planes (plec 7) y les cobertes de la celebrada producció

La Barcelonina

y 16 de l'hermosíssima comedia

AMOR DE AMAR

Amb el proxím número, nostres subscritors rebràn degudament encuadrada, la comedia

LA BARCELONINA

La setmana entrant, gran sorpresa!

Hi sigut objecte de comentaris, la apreciació de un diari local respecte a les funcions de comiat de la eminent actriu catalana Marguerida Xirgu.

L'article que aludim, no sembla sinó que sigui dictat en un moment de despit. Cosa es que verdaderament fa riure, intentar rebaixar el mèrit indiscutible de les tres glorioses produccions «Za Za», «La Reyna jove», y «Màgda», solsament perquè han sigut aquestes les escullides per la aludida artista.

Per sort, el public català sab a que atènyer, y prescindiñe dels cants de sirena, y dels mirallets per cassar alosses, acudeix allí ahont hi trova art, y art pur sense mixtificacions de cap mena, prescindiñe en absolut de que l'obra sigui escrita d'un extranger o be d'un fill de Sant Pere dels Piteus. Ell sent parlar en català, ell frueix doblement al veure una obra de renomada mundial en la nostra llengua, y ell apren a estimar molt mes el nostre gloriós idioma al contemplar amb goig com es capàs també com tots els altres, de portarnos la veu de la dramaturgia de tot el mon.

Perxó es que apesar de tot cal reconèixer quant menys l'acert de la Xirgu en la tria del cartell, com també creyem que ningú serà capàs de negar els mèrits de la majoria d'obres qua s'en enporta per la seva tournée, «La Xocolatereta», «Joventut de Princep», «Salomé», etc.

Cal que no ens deixem emportar per la mala fe, y en la marcha d'aquesta actriu, mes que unes banals paraules ironicament encapsalades «El cas Xirgu», (com si es tractés d'un cas de verola) la despedim efusivament amb un sincer crit de ¡Arreueu! — R. Ll.

El proxím 2 de Febrer y en l'iglesia parroquial de S. Pau, de Zaragoza, se celebrà el projectat matrimoni de nostre bon amic y company de Redacció en Pere Mombrú y Usart amb la senyoreta Candelaria Gonzalez Picaza.

Desitjem a tan simpàtica parella una interminable lluna de mel y un sens fi de benaurances.

Ha mort el poeta y excelent dramaturg català, en Francisco Ubac y Vinyeta:

Descansi en pas el patriòtic conveador de la nostra literatura.

Mitjá de Sant Pere, 55